

فهرست مطالب

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
5	یافته‌های پژوهشگران: نسخه ایرانی سنجۀ مهارگری زناشویی و آشکار ساختن ویژگی‌های روان‌سنجی آن	2	مهمترین فایده ازدواج از نظر مقام معظم رهبری
6	معرفی کتاب: سلامت روانی زنان نگاهی به چرخه زندگی	3	گزارش پایان نامه: شناسایی عوامل رضایت مندی زناشویی زوجین در دوره عقد با روش نظریه زمینه ای و طراحی مقیاس مبتنی بر آن

مهمترین فایده ازدواج از نظر مقام معظم رهبری

آیت الله سیدعلی خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب درباره مهمترین فایده ازدواج می فرمایند: «مسأله ازدواج و تشکیل خانواده در شرع مقدس امر بسیار مهمی است و فواید بسیاری هم دارد اما، مهمترین فایده و هدف ازدواج، عبارتست از تشکیل خانواده. نفس این علقه‌ی زوجیت و تشکیل یک واحد جدید، مایه‌ی آرامش زن و مرد و مایه‌ی کمال و اتمام شخصیت آنهاست. بدون آن هم زن و هم مرد ناقصند. همه‌ی مسائل دیگر فرع این است. اگر این کانون سالم و پایدار شد، بر روی آینده و بر روی همین وضع فعلی جامعه تأثیر خواهد گذاشت. ازدواج، در حقیقت دروازه‌ی ورود به تشکیل خانواده است و تشکیل خانواده اساس همه‌ی تربیت‌های اجتماعی و انسانی است.

اصل در ازدواج عبارتست از پیوند زناشویی دختر و پسر و تشکیل خانواده. همین قدر که دختر و پسر همدیگر را ببینند و عقد شرعی جاری بشود و اینها با هم زن و شوهر بشوند، یک کانون خانواده به وجود آمده و یک خانواده‌ی جدیدی تشکیل شده است. شارع مقدس خانواده‌ی مسلمان و سالم را دوست دارد. وقتی خانواده تشکیل شد، برکات زیادی در آن هست، نیازهای زن و شوهر تأمین می‌شود، نسل بشری ادامه پیدا می‌کند... اما اصل قضیه، فرزندی و زیبایی و ثروت نیست. اصل قضیه این است که دو نفر با هم زندگی مشترکی را تشکیل می‌دهند و این محیط باید یک محیط سالمی باشد.

نفس ایجاد کانون خانوادگی و یک کانون جدید، از همه چیز مهمتر است. اساس خلقت بشر چه زن و چه مرد، این طوری است که باید یک زن و مرد مجتمعاً یک واحدی را تشکیل بدهند، تا زندگی راحت، بی دغدغه و آماده برای جوابگویی به نیازهای بشر پیش برود. اگر این نشد، یک پایه مهم از زندگی لنگ است.»

منبع: www.farsi.khamenei.ir

گزارش پایان نامه: شناسایی عوامل رضایت مندی زناشویی زوجین در دوره عقد با روش نظریه زمینه‌ای و طراحی مقیاس مبتنی بر آن

دکتر هانیه بیجاری، دکتری تخصصی روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد از پایان نامه خود با عنوان «شناسایی عوامل رضایت مندی زناشویی زوجین در دوره عقد با روش نظریه زمینه‌ای و طراحی مقیاس مبتنی بر آن» با موفقیت در سال 1398 دفاع کرد. دکتر زهره سپهری شاملو به عنوان استاد راهنما و دکتر بهروز مهram و دکتر منصور السادات صادقی در این پایان نامه مشارکت داشتند. در ادامه چکیده این پایان نامه گزارش می‌شود:

«اولین گام برای شکل‌گیری مهم‌ترین و تأثیرگذارترین نهاد اجتماعی، یعنی خانواده، ازدواج است. رضایت‌بخش بودن و دوام ازدواج می‌تواند تضمین‌کننده شادابی، سلامت و ثبات جامعه باشد. تحقیقات بسیاری به بالاتر بودن میزان چالش‌ها و مشکلات در سال‌های ابتدایی ازدواج اشاره داشته‌اند؛ از طرفی نقش اقدامات پیشگیرانه در حوزه روابط زناشویی به لحاظ اثربخشی و مقرون به صرفه بودن محرز شده است. موارد ذکر شده و همچنین افزایش روزافزون طلاق و مراجعه افراد دارای مشکلات زناشویی به مراکز مشاوره، محقق را بر آن داشت تا با نگاه پیشگیرانه و با هدف کشف عوامل مؤثر بر رضایت مندی زناشویی، نگاه دقیق‌تری به این مفهوم وابسته به فرهنگ در اولین دوره از شکل‌گیری خانواده، یعنی دوران عقد، داشته باشد. به علت محدود بودن منابع داخلی در حوزه رضایت زناشویی در دوره عقد، عدم امکان استناد به منابع خارجی به لحاظ تفاوت‌های فرهنگی در رابطه پیش از ازدواج و نبودن دوره‌ای به نام عقد در سایر فرهنگ‌ها و همچنین نبود ابزار برای سنجش رضایت مندی زناشویی در دوره عقد، پژوهش حاضر به شیوه ترکیبی از نوع اکتشافی متوالی در دو مطالعه کیفی و کمی انجام شد. در مطالعه اول از شیوه کیفی به روش نظریه زمینه‌ای برای شناسایی عوامل مؤثر در رضایت مندی زناشویی دوره عقد استفاده شد. در ابتدا با استفاده از نمونه‌گیری هدفمند مشارکت‌کنندگان انتخاب شده و با نمونه‌گیری نظری تا رسیدن به اشباع انتخاب ادامه یافت. پس از کدگذاری و تجزیه و تحلیل 20 مصاحبه عمیق نیمه‌ساختاریافته با روش مقایسه مداوم و سه مرحله‌ای اشتراوس و کوربین (کدگذاری باز، محوری و گزینشی)، داده‌ها در قالب 3 مقوله اصلی (عوامل فردی، بین فردی و خانوادگی)، 15 مقوله فرعی و 41 زیرمقوله دسته‌بندی شدند. در نهایت بر اساس نتایج به دست آمده روابط بین مقوله‌های اصلی و فرعی مشخص و الگوی پارادایمی رضایت مندی زناشویی در دوره عقد تدوین شد. در مطالعه دوم به شیوه کمی از

روش ابزارسازی برای طراحی پرسشنامه رضایت‌مندی زناشویی زوجین در دوره عقد، بر مبنای عوامل شناسایی شده در مطالعه کیفی استفاده شد. پس از طی مراحل مختلف ساخت ابزار، تحلیل عبارت و همچنین محاسبه ویژگی‌های روان‌سنجی از طریق روایی محتوایی با استفاده از نظر متخصصان، روایی افتراقی و همچنین پایایی به شیوه همسانی درونی به کمک ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه و خرده مقیاس‌های آن، پرسشنامه اولیه سنجش عوامل رضایت‌مندی زوجین در دوره عقد با 108 عبارت در سه خرده مقیاس بین‌فردی، فردی و خانوادگی طراحی شد. نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها در این بخش حکایت از رضایت‌بخش بودن ویژگی‌های روان‌سنجی ابزار ساخته شده داشتند. یافته‌های این پژوهش می‌تواند در طراحی اقدامات مؤثر جهت پیشگیری از بروز و شدت یافتن مشکلات زناشویی در اولین گام‌های شکل‌گیری خانواده، راهگشای دست‌اندرکاران حوزه مشاوره و روان‌درمانی زوج و خانواده باشد.»

یافته‌های پژوهشگران: نسخه ایرانی سنج مهارگری زناشویی و آشکار ساختن ویژگی‌های روان‌سنجی آن

امینی، کیمیایی و اصغری ابراهیم آباد (1397) در پژوهشی به ساخت نسخه ایرانی سنج مهارگری زناشویی و آشکار ساختن ویژگی‌های روان‌سنجی آن پرداختند. یافته‌های این پژوهش در ادامه ذکر می‌شود:

«مهارگری می‌تواند تأثیری شایان در رابطه ناسازگار خانواده‌ها مخصوصاً روابط زناشویی داشته باشد. این پژوهش با هدف شناسایی روش‌های مهارگری در روابط زناشویی و ساخت سنج مهارگری زناشویی، تعیین روایی و پایایی آن در زوج‌های ایرانی انجام گرفت. پژوهش حاضر از دید هدف، پژوهشی توسعه‌ای و از دید شیوه اجرا توصیفی-پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش همه افراد متأهل شهر مشهد در سال ۱۳۹۶ را شامل می‌شد که با به‌کارگیری روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. تعداد 310 نفر به سنج 52 سؤالی مهارگری زناشویی پاسخ دادند. به‌منظور تحلیل داده‌ها از روایی صوری و محتوایی، تحلیل عاملی اکتشافی، تحلیل عاملی تأییدی، همسانی درونی و روایی ملاکی استفاده گردید. داده‌ها با استفاده از دو نرم‌افزار Spss-21 و Amos-24 مورد تحلیل قرار گرفت. با انجام تحلیل عاملی اکتشافی و با استفاده از چرخش واریماکس پنج عامل شناسایی شد که مقدار ویژه هر عامل بالاتر از یک بود. از 37 گویه باقی‌مانده، برای تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. مدل ساختاری مهارگری زناشویی با 21 گویه پس از اعمال پیش‌فرض‌های تحلیل عاملی تأییدی و اصلاح مدل با پنج عامل مهارگری هیجانی، مهارگری از طریق بی‌توجهی، مهارگری از طریق خشونت کلامی، مهارگری از طریق انزوا و مهارگری از طریق پنهان‌کاری تأیید شد. همچنین روایی همگرایی این سنج با خرده سنج سلطه-اطاعت شانزده عاملی کتل رابطه مثبت معنی‌دار ۰٫۲۴ به دست آمد ($p < ۰٫۰۰۱$). $\alpha = ۰٫۹۳۳$ و مقدار ضریب اسپیرمن-براون و گاتمن به ترتیب ۰٫۸۹۴ و ۰٫۸۸۶ است که نشان می‌دهد سنج نهایی دارای روایی همگرا و واگرا است و از پایایی برخوردار است. نتیجه، سنج مهارگری زناشویی با پنج عامل پایا و روا برای زوج‌های ایرانی و پژوهش‌های حوزه خانواده و زناشویی در جامعه ایرانی است.»

منبع: امینی، حمزه؛ کیمیایی، سیدعلی؛ و اصغری ابراهیم آباد، محمدجواد (1397). ساخت نسخه ایرانی سنج مهارگری زناشویی و آشکار ساختن ویژگی‌های روان‌سنجی آن. مشاوره و روان درمانی خانواده، 8(2)، 47-68.

معرفی کتاب: سلامت روانی زنان نگاهی به چرخه زندگی

تالیف: سارا ای. رومنز و ماری وی. سیمن

ترجمه: دکتر سید ولی الله موسوی، دکتر مهناز خسرو جاوید، دکتر حمید کاظمی و دکتر مریم قربانی

تعداد صفحه: 696

انتشارات: سمت

معرفی: کتاب حاضر برای دانشجویان رشته روانشناسی در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد به عنوان منبع کمک‌درسی برای دروس «آسیب‌شناسی روانی، بهداشت روانی و روانشناسی سلامت» ترجمه شده است. امید است علاوه بر جامعه دانشگاهی، مورد استفاده سایر علاقه‌مندان نیز قرار گیرد.